

bestuur gevormd en honderden medewerkers werden aangetrokken. Een deel van de bestuurders en verscheidene medewerkers waren tevens leden van illegale organisaties en, aldus J. J. 't Hoen en J. C. Witte in hun relaas over de Zaanstreek,

'vanaf het allereerste begin lopen binnen de Noodorganisatie de boven- en ondergrondse activiteiten door elkaar. Dat is ook haar kracht . . . Leden van de Binnenlandse Strijdkrachten kraken levensmiddelen bij Duitse instanties en zwarthandelaren. Fabrieken van levensmiddelen leveren goederen aan illegale vrachtrijders die voorzien zijn van legale ambtelijke opdrachten met de handtekeningen van Vitters en de *Ortskommandant* van Purmerend onder wie nu ook de Zaanstreek ressorteert. Via de Centrale Keuken zorgt de organisatie voor een eerlijke verdeling van de schaarse goederen, waarbij het vanwege de BS gevormde Vrouwen Hulp Comité een zeer voorname rol speelt . . . Onderduikers en leden van de Binnenlandse Strijdkrachten worden door de Noodorganisatie van voedsel voorzien. Grote hoeveelheden aardappelen worden uit de Noordelijke provincies naar de Zaanstreek vervoerd door de BS onder de vlag van de Noodorganisatie.'¹

Hoeveel de collecte voor de Noodorganisatie in Zaandam heeft opgebracht, weten wij niet – in Koog-Zaandijk was het ruim f 17 000 en daar organiseerde men tevens medio maart een orgelconcert waarmee men nog eens bijna f 2 000 bijeenbracht. Tijdens dat concert werd, aldus de rapporteur van de Koog-Zaandijkse afdeling der Noodorganisatie,

'wel het hoogtepunt . . . bereikt toen door de heer Cor Kee aan het einde van het concert, zonder dat dit was verzocht of afgesproken, ondanks dat het door de bezetters verboden was het Wilhelmus te spelen of te zingen, hiervan de eerste twee coupletten op het orgel ten beste werden gegeven, spontaan door alle aanwezigen staande en uit volle borst meegezongen. Nog nooit heb ik ons schone volkslied enthousiaster horen zingen en nog nooit heeft dit ook zo'n indruk op mij gemaakt.'²

Door de zorgen van de Noodorganisatie werd in Koog-Zaandijk ruim 61 000 kg voedsel verdeeld, gratis (maar er mocht voor worden betaald en er kwam bijna f 9 000 in de kas terecht) en ontvingen ruim zeventienhonderd schoolkinderen drie maanden lang drie keer per week een

¹ J. J. 't Hoen en J. C. Witte: *Zet en tegenzet. Fascisme en illegaliteit in de Zaanstreek 1940-'45* (1978), p. 66. ² (Gemeente Koog-Zaandijk, Noodorganisatie) J. D. Vis: *Rapport over de Noodorganisatie Koog-Zaandijk, uitgebracht in de vergadering van het bestuur der Noodorganisatie en het Damescomité, gehouden op 15 november 1945* (1945), p. 5.